

Afdeling	: Burgemeester en Wethouders	B&W-voorstel: BW-010746
Naam opsteller voorstel	: Brummans, Kim (575 000)	Zaaknummer JOIN: Z/17/047534
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Aanvraag vangnetuitkering 2016 Participatiewet.

Voorstel

1. De aanvraag vangnetuitkering over 2016 in te dienen in verband met een tekort op het BUIG-budget.

Inleiding

Vanaf 1 januari 2015 wordt het landelijke macro BUIG-budget via een nieuw model verdeeld. Hierdoor is ons BUIG-budget van 2016 circa € 1.200.000 lager dan de uitgaven in 2016. Gemeenten kunnen onder bepaalde voorwaarden gecompenseerd worden voor deze tekorten. Hiervoor is één integraal vangnet ingevoerd. De vangnetuitkering biedt een financiële compensatie voor grote tekorten op het BUIG-budget. Om aanspraak te kunnen maken op deze vangnetuitkering dient de gemeente aan een aantal voorwaarden te voldoen.

Eind vorig jaar heeft er een globale analyse plaatsgevonden van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort. Deze analyse is vereist om met succes een beroep te kunnen doen op een vangnetuitkering voor 2016. Daarnaast is er gekeken naar de te verwachte ontwikkelingen van het tekort en de daaruit voortvloeiende maatregelen om tot tekortreductie te komen. In bijlage 5 (effecten en resultaten ten aanzien van de genomen maatregelen 2016) worden de resultaten geschetst wat feitelijk is gedaan om het tekort het hoofd te bieden en hoe het effect hiervan wordt gekwalificeerd ten behoeve van de aanvraag vangnetuitkering 2016.

Weert, 27-06-2017 De directeur, Soort besluit: Besluit college	S		B	W	W	W	W
				FvE	PS	GG	MvdH
	akkoord						
	bespreken						
Vergadering B&W van 04-07-2017							

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:
 Beslissing d.d.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

De secretaris,

Akkoord met advies Nummer: 6

04 JULI 2017

Beoogd effect/doel

Een compensatie voor het tekort op het BUIG-budget 2016.

Argumenten

Verminderen van het tekort op het BUIG-budget 2016.

Kanttelingen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Bij een toekenning van de aanvraag wordt het BUIG-budget ten dele gecompenseerd, omdat het tekort meer bedraagt dan 5% (namelijk 9,94%) van het toegekende budget. Gelet op het feit dat het tekort, de eventueel te ontvangen vangnetregeling overstijgt, wordt verzocht om een compensatie van het volledige tekort zijnde € 1.261.066.

Uitvoering/evaluatie

Voor 15 augustus 2017 wordt de aanvraag voor een vangnetuitkering 2016 ingediend.

Communicatie/participatie

Niet van toepassing.

Overleg gevoerd met Intern:

- Kees Joosten, Afdelingshoofd WIZ;
- Leny Vestjens, Controller Financieel Beheer Sociale Zaken;
- Maartje Lambers, Beleidsmedewerker Inkomen.

Extern:

Niet van toepassing.

Bijlagen

Bijlage 1: Aanvraagformulier: verzoek tot een vangnetuitkering Participatiewet over 2016;

Bijlage 2: Analyse en maatregelen;

Bijlage 3: Informatie 2016 gemeenteraad;

Bijlage 4: Opvattingen gemeenteraad;

Bijlage 5: Effecten en resultaten ten aanzien van de genomen maatregelen 2016.

Bijlage 1:

Aanvraagformulier

Aanvraagformulier

Verzoek tot een Vangnetuitkering Participatiewet over 2016

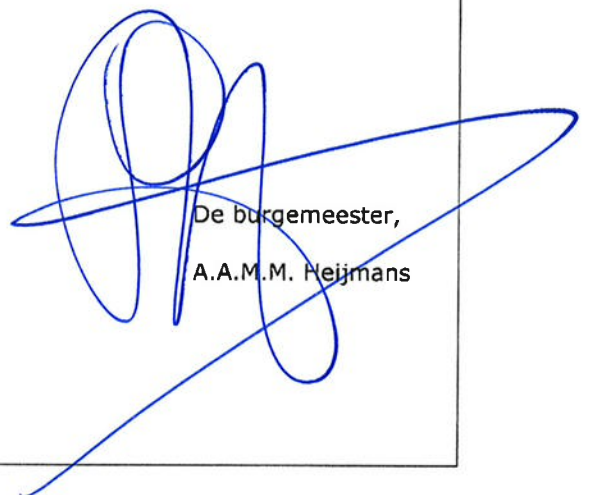
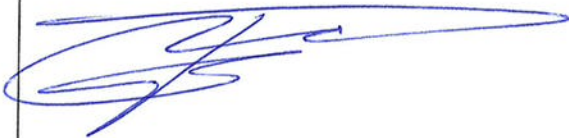
Het verzoek is ingediend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente
Weert
over het uitkeringsjaar 2016

Datum: 4 juli 2017.

Ondertekening:

De wnd. secretaris,

B. Brinkman

De burgemeester,

A.A.M.M. Heijmans

Inhoudsopgave

Toelichting	3
1. Globale analyse tekort.....	4
2. Informatie gemeenteraad	5
3. Opvattingen van de gemeenteraad.....	6
4. Maatregelen 2016	7

Toelichting

Inleiding

Met de wijziging van het Besluit Participatiewet per 1 januari 2017 is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet kan indienen. Daarbij is toegelicht dat reeds vanaf aanvragen tot vangnetuitkering over 2016 geldt dat deze niet meer vormvrij kunnen worden ingediend. Met deze aanscherping kan de beoordeling door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet aanzienlijk efficiënter plaatsvinden, terwijl de extra belasting voor de aanvragende gemeente minimaal zal zijn. De indiening geschiedt via de website van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet (www.toetsingscommissievp.nl)

Via het voor 2016 vastgestelde aanvraagformulier verstrekt het college alle informatie die de toetsingscommissie nodig heeft om het recht op vangnetuitkering over 2016 te kunnen beoordelen. Het is hierbij nadrukkelijk de bedoeling dat het college alle relevante informatie in het aanvraagformulier vermeldt, zonder verwijzing naar andere brondocumenten.

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

In te vullen format VU 2016

Hierna dient het college aan te geven dat voldaan is aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 10a van het Besluit Participatiewet, voor het recht op vangnetuitkering over het uitkeringsjaar 2016.

1. Globale analyse tekort

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de globale analyse is van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Toelichting:

Voor een goede beoordeling door de toetsingscommissie is het van belang dat u afzonderlijk informatie verstrekt over onderdelen van het beschreven vereiste.

Antwoord gemeente

a. Mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort
i. Omvang tekort. Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke <i>omvang</i> van het tekort in 2016?
In 2016 is er voor onze gemeente een tekort van (afgerond) 1,2 miljoen voor bijstandsuitkering ontstaan. We hebben 12,6 miljoen voor uitkeringen van het Rijk via het BUIG-budget en hebben circa 13,8 miljoen uitgegeven. Zie hiervoor bijlage 2 Analyse en maatregelen
ii. Mogelijke oorzaak tekort Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke <i>oorzaak</i> van het tekort in 2016?
<ul style="list-style-type: none">
- Het verdeelmodel;
- Toestroom statushouders;
- Lokale arbeidsmarkt die nog niet aantrekt, de WW cijfers zijn nog relatief hoog. Met name ontwikkeling voor laaggeschoolden blijft achter;
- Er is weinig primaire aandacht vanuit het UWV voor mensen in de WW, waardoor de kans op bijstand toeneemt.
(Zie hiervoor hoofdstuk 1 van de Analyse in bijlage 2.)
b. Verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.
Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de verwachte <i>ontwikkelingen</i> van dat tekort in de komende jaren?
Door inzet van de maatregelen zoals benoemd in bijlage 2 Analyse en maatregelen is getracht te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget en daardoor het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud in toom te houden. Door een aantal landelijke ontwikkelingen is dit niet gelukt. Reden hiervoor is onder andere de komst van asielzoekers, maar ook de aanscherping van de Wajong en een verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast is er nog steeds een grote doorstroom van werklozen vanuit de Werkloosheidswet en is er door de komst van de nieuwe Wet werk en zekerheid vanaf 2016 sprake van een snellere doorstroom van WW naar bijstand. Een andere oorzaak kan gevonden worden in de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Zie verder bijlage 2.

2. Informatie gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen dat het college de gemeenteraad in 2016 heeft geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1 en maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen.

Toelichting:

Hieronder verstrekt u informatie over het informeren van de gemeenteraad over uw in 2016 opgestelde analyse en de maatregelen die u reeds heeft genomen dan wel zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. Het is niet vereist dat al in 2016 maatregelen genomen zijn.

Antwoord gemeente

Datum informeren van de gemeenteraad door het college
Op welke datum heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1, én over de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen?
23 november 2016

3. Opvattingen van de gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de opvattingen van de gemeenteraad zijn over de informatie van het college.

Toelichting:

Hieronder dient u aan te geven welke opvattingen de gemeenteraad had bij de door het college aangeboden globale analyse en maatregelen om tot tekortreductie te komen. Indien de gemeenteraad ermee heeft volstaan om de informatie alleen voor kennisgeving aan te nemen, dient u dat afzonderlijk te vermelden. Zoals reeds eerder vermeld zijn verwijzingen naar brondocumenten niet toegestaan, hetgeen ook geldt indien vergaderingen van gemeenteraad worden opgenomen op video et cetera. Mocht er alleen een video bestaan over de bespreking, dan dient u de kernpunten kort samen te vatten en hieronder weer te geven. Indien de analyse en maatregelen zijn besproken in een raadscommissie, dan dient u aan te geven hoe de kernpunten in de gemeenteraad zijn besproken of anderszins aan hem zijn teruggekoppeld.

Antwoord gemeente

a. Is de informatie besproken in de gemeenteraad?
Ja.
Indien de informatie is besproken in de gemeenteraad, dan kunnen de relevante onderdelen van het verslag hierna worden toegevoegd dan wel samengevat.
De raad kan zich vinden in de globale analyse en maatregelen om tot een tekortreductie te komen. Het voorstel van de raadscommissie is om het voorstel te behandelen als een hamerstuk.
b. Is de informatie in de gemeenteraad voor kennisgeving aangenomen?
Ja, als zijnde een hamerstuk.

4. Maatregelen 2016

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen welke maatregelen zijn getroffen in het jaar waarin het tekort bestond om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert.

Toelichting:

De informatieverstrekking over dit vereiste moet u zien in de context dat het college niet verplicht is om over 2016 maatregelen tot tekortreductie in uitvoering te hebben genomen. Voor het recht op vangnetuitkering over 2016 is het toegestaan dat het college de gemeenteraad in 2016 informeert over maatregelen die zullen worden genomen en waarvan de uitvoering eerst na 2016 een aanvang neemt. Voor de beoordeling door de toetsingscommissie geeft u allereerst aan of u in 2016 maatregelen heeft getroffen gericht op tekortreductie. Indien maatregelen zijn getroffen, geeft u vervolgens aan welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert. Onder kwalificeren van maatregelen wordt verstaan het aangeven welke effecten de maatregelen hebben. Dat mag het effect zijn van alle maatregelen gezamenlijk of voor zover dit mogelijk is, het effect van elke maatregel afzonderlijk. Kwantificeren van de maatregelen is niet vereist.

Indien het voor u niet mogelijk is een effect van de maatregel te beschrijven, dan volstaat een dergelijke opmerking. Geef daarbij wel aan waarom het niet lukt een effect te beschrijven.

Antwoord gemeente

a. Zijn in 2016 maatregelen getroffen gericht op tekortreductie?
Ja.
b. Welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen?
Om te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget worden twee wegen bewandeld: 1. Beperken van de instroom <ul style="list-style-type: none">
- Intake aanvraag en levensonderhoud en WW;
- Intensivering handhaving. 2. Bevorderen van de uitstroom <ul style="list-style-type: none">
- Training empowerment;
- Inzet Werk.Kom als Werkgever Service Punt;
- Creëren No-risk polis voor werkgever;
- Social return;
- Parttime werkende meer uren;
- Bevorderen zelfstandig ondernemerschap;
- Themacontrole bedrijfsactiviteiten;
- Themacontrole derde geldstroom;
- Vermogen en zwarte inkomsten;
- Themacontrole alleenstaanden. (Zie hiervoor hoofdstuk 2 van de Analyse en maatregelen in bijlage 2.)
c. Hoe kwalificeert het college het effect van deze maatregelen?
De gemeente Weert is van mening dat het ontstane tekort niet als oorzaak heeft haar gemeentelijk beleid. Het beleid en ingezette maatregelen is continu gericht op het zoveel als mogelijk reduceren van het aantal huishoudens in de bijstand. Het is uw ministerie bekend dat gemeente Weert van mening is dat het tekort wordt veroorzaakt door het huidige verdeelmodel en de economische situatie in 2016. Momenteel zijn er positieve ontwikkelingen op werkgelegenheid, zoals een groot distributiecentrum. Dit zal de werkgelegenheid vanaf 2018 bevorderen.

(De effecten van ingezette maatregelen vindt u in bijlage 5.)

Bijlage 2:

Analyse en maatregelen

Analyse en maatregelen

1. ANALYSE

Tekort

We schatten in dat er in 2016 een tekort van € 1,1 miljoen voor bijstandsuitkeringen ontstaat: we ontvangen in 2015 € 12,6 miljoen voor de uitkeringen van het Rijk via het BUIG-budget, maar verwachten circa € 13,8 miljoen uit te geven.

Nadelig effect nader verklaard

Het nadeel voor Weert is te verklaren door een groot verschil in hoe het klantenbestand eruit zou moeten zien volgens het multiniveaumodel van het SCP en de realiteit.

Het multiniveaumodel gaat er vanuit dat de kans om een beroep op de bijstand te moeten doen voor elk type huishouden verschillend is. De kans dat bijvoorbeeld een allochtone alleenstaande moeder zonder opleiding in de bijstand zit is groter dan die van een autochtone hoger opgeleide, getrouwde man. SCP heeft op basis van 28 verschillende factoren berekend hoe groot de kans is dat bepaalde typen huishoudens in de bijstand zitten. Daarbij is rekening gehouden met aspecten op het niveau van huishouden, maar ook met aspecten op het niveau van de wijk, gemeente en regio waar dat huishouden zich bevindt. Voorbeelden van individuele aspecten zijn huishoudenssituatie en opleiding. Voorbeeld van omgevingsaspecten zijn gemiddelde woning waarde en netto arbeidsparticipatie, de kans van een huishouden op bijstand wordt dus bekeken in de context van de omgeving waarin dat huishouden woont.

Gemeenten ontvangen een budget op basis van de kans dat de verschillende huishoudens in een specifieke gemeente een bijstandsuitkering ontvangen. Bij de berekening van de budgetten wordt eerst nagegaan uit welke type huishoudens een gemeente bestaat. Dit gebeurt in 2016 nog op basis van de bevolkingsenquête van het CBS en niet vanuit een integrale data benadering.

Vervolgens wordt voor deze huishoudens de kans op bijstand berekend. Deze berekende kans wordt vermenigvuldigd met het normbedrag dat bij deze huishoudens van toepassing is. Deze berekening gebeurt voor elk huishouden. De som van deze berekeningen vormt de basis voor het budgetaandeel van een gemeente.

In de huidige berekening is nog geen rekening gehouden met de grote instroom van statushouders wat het rijk compenseert middels een lening die voor 25 november aangevraagd kan worden en die weer over een periode van 2018 tot en met 2025 in gelijke delen terugbetaald worden middels een inhouding op het Buigbudget.

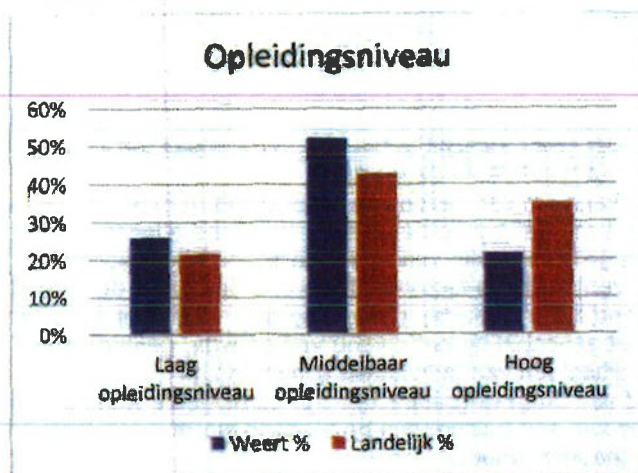
Het financiële nadeel voor Weert valt onder andere terug te leiden naar het feit dat gemeente Weert geen wijken met een matige leefbaarheid heeft gecombineerd met een lagere woningwaarde.

Binnen de verdeel sleutel wordt er maar zeer beperkt rekening gehouden met de kansen op de arbeidsmarkt. In 2016 zijn hier de bepalende factoren het aantal WW-ontvangers en het corop gebied. De beide centrum gemeenten in de regio Midden Limburg scoren daarin nagenoeg gelijk, terwijl de lokale arbeidsmarkt zeer verschillend is. Roermond heeft een groot aantal grote werkgevers binnen de logistieke dienstverlening die met name werk bieden aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Weert heeft dit maar zeer beperkt.

De overheid gaat uit van een mobiliteit van arbeid wat past bij middelbaar en hoger opgeleid personeel maar ten dele past bij laag opgeleid personeel.

Weert kent een relatief laag opleidingsniveau (bron: CBS):

Opleidingsniveau	Weert %	Landelijk %
Laag opleidingsniveau	26%	22%
Middelbaar opleidingsniveau	52%	43%
Hoog opleidingsniveau	22%	35%
Totaal	100%	100%

Zoals eerder aangehaald is veel werk voor mensen met een laag opleidingsniveau uit de regio verdwenen.

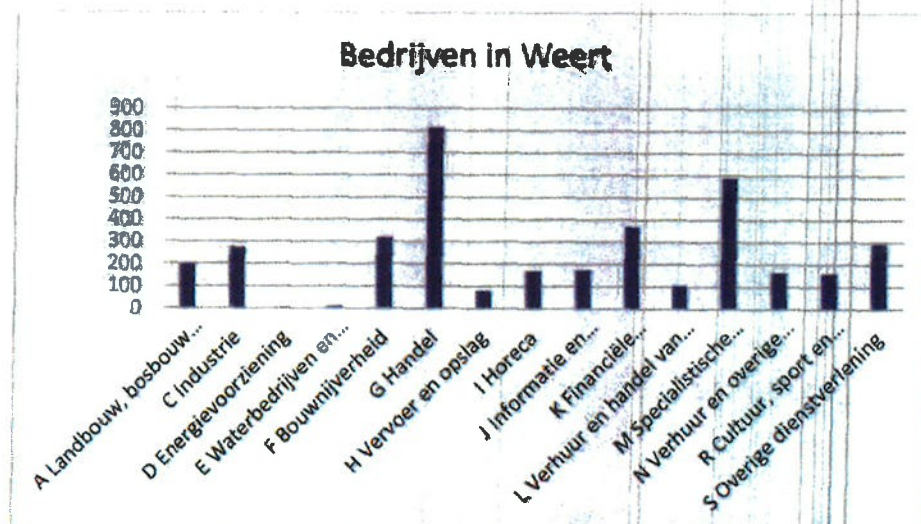
Extra nadelige factoren

Weert heeft in 2015 een verdubbeling gekregen voor de huisvesting van statushouders van 45 naar 84 en in 2016 weer bijna een verdubbeling van 84 naar 125. We hebben het hierover een groep mensen die voor een deel analfabeet zijn in eigen taal en vaak ook jarenlang in een uitkeringssituatie terecht komen. Behalve het feit dat er voor huisvesting gezorgd moet worden hebben we ook te maken met het feit dat deze groep ook een lening moet afsluiten voor in te burgeren en voor de inrichting van hun huis. Voor 2016 zal de leenbijstand voor de inrichting van een huis ongeveer € 400.000 euro zijn die over een periode van gemiddeld 5 jaar terug betaald wordt aan de gemeente. Ze starten in Nederland dus met een forse financiële verplichting naar de toekomst. In de verdeelsystematiek van de BUIG wordt geen specifieke rekening gehouden met de huisvesting van statushouders. Dit impliceert dat de uitkeringslasten zeer fors kunnen stijgen met in de eerste jaren weinig tot zeer weinig perspectief op het vinden van een betaalde baan voor deze groep burgers. Voor Weert ligt dit risico ergens tussen de € 500.000 en € 1.100.000. Afhankelijk of we gezinnen huisvesten of alleenstaanden.

De overheid biedt een lening aan om het uitkeringsnadeel over een grotere periode te spreiden. De lening moet over de periode van 2018 tot en met 2025 terugbetaald worden.

Economische factoren

Weert kent een rijk en zeer gedifferentieerd bedrijfsleven waarbij we voor een groot deel te maken hebben met de kleinere MKB'ers tot 15 medewerkers. De gemiddelde bedrijfsomvang is circa 6 medewerkers per bedrijf. Ook in de retail is de schaal kleiner dan gemiddeld. Zo telt Weert 8 winkels per 1.000 inwoners, tegenover 6 voor een gemiddelde Nederlandse gemeente. We hebben een kleinere groep bedrijven die daarboven stijgen en maar een zeer beperkt aantal grote bedrijven. De bedrijvigheid zit met name in de hoek van make-tech, bouw, groothandel en distributie en de gehele agro-food keten.

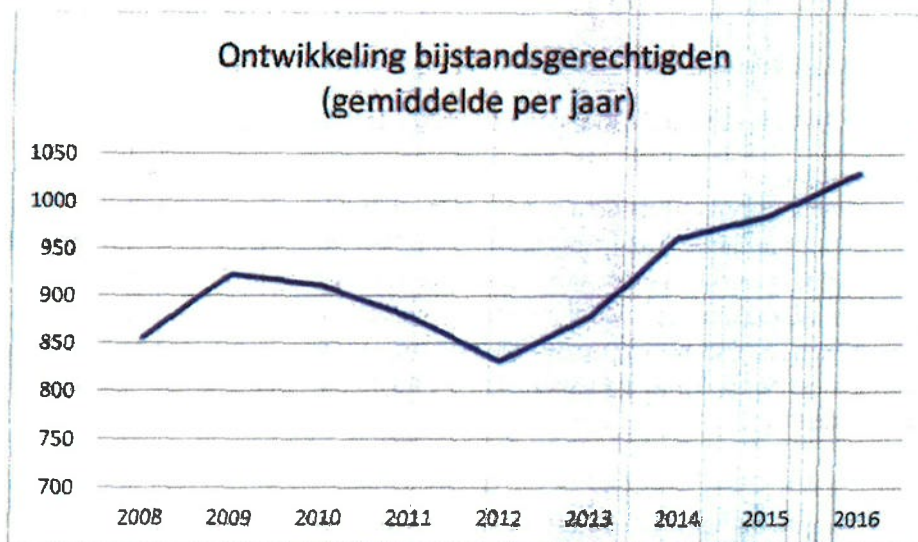
Weert heeft sinds 2006 een relatief groot aantal bedrijfssluitingen meegemaakt. Te denken valt aan Philips, Dumeco, Rieter, Klockner Plentaplast en nu zeer waarschijnlijk Componenta. Actueel speelt de reorganisatie bij Roto Smeets. Deze bedrijfssluitingen of reorganisaties hebben het effect dat ruim 1000 netto banen in Weert in de loop der jaren zijn verdwenen hoewel er ook nieuwe bedrijven zoals het distributiecentrum van Lidl zich hier gevestigd heeft. Een deel van de groep mensen die in die periode ontslagen of tijdelijk is herplaatst heeft inmiddels de volledige WW periode doorlopen en dient nu een aanvraag levensonderhoud in.

Hierbij moet overigens ook de kanttekening geplaatst worden dat de dienstverlening bij het UWV aan WW-ers (bijna) volledig digitaal is. Face to face dienstverlening wordt nauwelijks geboden.

Ontwikkeling bijstand sinds 2008

Het aantal mensen dat een beroep op de bijstand doet stijgt sinds 2008. Dit is mede terug te voeren op niet beïnvloedbare zaken (recessie).

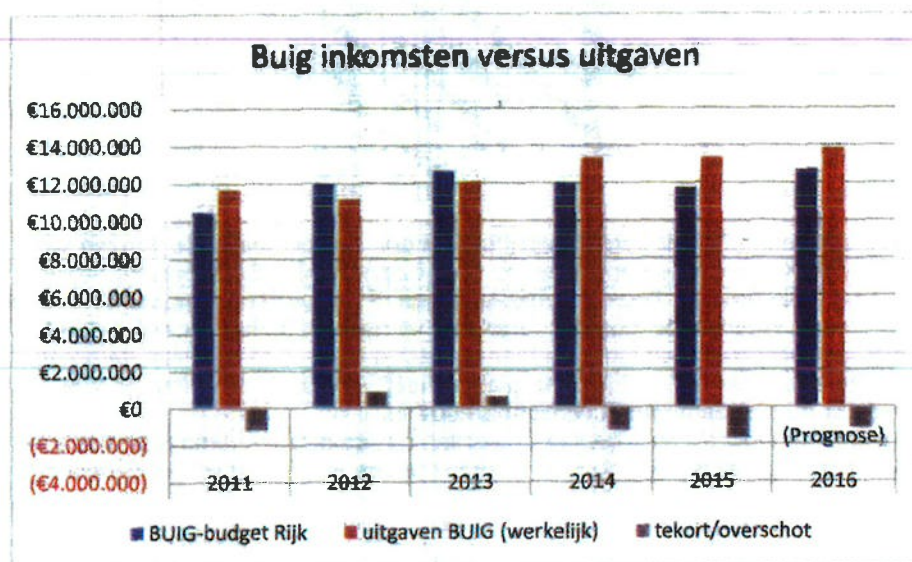
De vaste lijn in de grafiek geeft de daadwerkelijke realisatie aan, de gestippelde lijn geeft de zogenaamde trendlijn aan.

Financieel is het volgende beeld te destilleren:

Jaren:	2011	2012	2013	2014	2015	2016 (Prognose)
BUIG-budget Rijk	€ 10.453.346	€ 11.991.148	€ 12.661.174	€ 12.050.411	€ 11.749.224	€ 12.685.998
uitgaven BUIG (werkelijk)	€ 11.650.390	€ 11.145.425	€ 12.081.205	€ 13.297.573	€ 13.299.450	€ 13.820.045
tekort/overschot	€ -1.197.044	€ 845.723	€ 579.969	€ -1.247.162	€ -1.690.445	€ -1.134.047

2. MAATREGELEN

Cijfers/beeld

De afdeling WIZ heeft op jaarbasis te maken met zo'n 1000 aanvragen voor een uitkering levensonderhoud.

Per 1 september waren er 1046 huishoudens met een uitkering voor levensonderhoud.

Het doel van de afdeling WIZ is:

Wij maken ons hard voor een sterk en klantgericht sociaal domein. Wij willen mensen voor wie maatschappelijke steun onontbeerlijk is zoveel mogelijk ontzien. De gemeente, inwoners van Weert en de maatschappelijke partners werken samen aan een stevige sociale omgeving waardoor iedereen in staat wordt gesteld maximaal en actief mee te doen in de samenleving. We houden rekening met de financiële kaders, met nadruk op de eigen kracht, kwaliteit en het doelmatig en doeltreffend inzetten van meer specialistische dienstverlening, hulp en ondersteuning. Preventie speelt hierin een prominente rol.

Plan voor 2016 en 2017

Om te komen tot tekortreductie op het BUIG-budget worden twee wegen bewandeld:

1. Beperken van instroom (lees: uitkeringsafhankelijkheid)
2. Bevorderen van uitstroom (lees: uitkeringsonafhankelijkheid).

Beperken van instroom

Elke burger die een aanvraag levensonderhoud indient start met een gesprek waarin de 11 levensdomeinen worden uitgevraagd volgens de ZRM methodiek. Doel van dit gesprek is een directe koppeling realiseren tussen de decentralisatie Jeugd en WMO en daar waar nodig acties uit

te zetten en tevens een basis leggen voor het vervolg. In het eerste gesprek wordt al een snelle check verricht op het recht op uitkering.

Is deze check positief dan krijgt elke burger, op een uitzondering na, een drietal workshops gericht op verplichtingen Participatiewet, Zoek kanalen en CV.

De maatregelen

Er worden 11 maatregelen genomen om de ambitie van tekortreductie te behalen. De eerste twee maatregelen hebben betrekking op beperken instroom, de andere tien maatregelen op bevorderen uitstroom.

Beperken instroom

Maatregel 1 Intake aanvraag levensonderhoud

De intake consulent verzorgt de aanvraag levensonderhoud en voert het intakegesprek in samenwerking met de consulent activering en werk. Indien werk een optie is wordt de cliënt direct in bemiddeling genomen door Werk.Kom. Specifieke aandacht zal hierbij worden gegeven aan jongeren. Het alternatief is een ander traject bijvoorbeeld scholing om de kansen op werk of participatie te vergroten.

In samenwerking met het UWV krijgen Ww'ers die nog maximaal 6 maanden een uitkering hebben een training aangeboden door het UWV in samenwerking met de gemeente Weert afdeling WIZ met als doel voorkomen instroom in de participatiewet.

Maatregel 2 Intensivering Handhaving

Bij twijfels over de aanvraag wordt door het team handhaving de casus in onderzoek genomen. Nadrukkelijker zal handhaving aan de poort een rol krijgen. Hierbij valt te denken aan het vaker uitvoeren van huisbezoeken. Ook wordt ingezet op het verbeteren van vaardigheden en kennis bij de intakers op het gebied van handhaving.

Doelstelling beperken instroom

Doel is om 65% van de bruto aanvragen niet te laten instromen. Dit kan zijn doordat ze alsnog een baan vinden, geen recht hebben of bijvoorbeeld niet bij de gemeente de aanvraag moeten indienen maar bij het UWV.

Bevorderen Uitstroom

Beeld

Na de intake wordt de klant ingedeeld in een vijftal profielen.

Het indeling maakt helder wie voor wat verantwoordelijk is en de intensiteit van dienstverlening.

Categorie Blauw

Deze klanten worden rechtstreeks verwezen naar Werk.kom voor bemiddeling naar werk.

Categorie Licht Groen en Donker Groen

Deze klanten zitten voor een deel bij Werk.kom en worden voor een deel geactiveerd door de consulenten activering en werk.

Categorie Rood.

Tijdelijk niet plaatsbaar. Deze categorie moet nog volledig opgeroepen worden om de verplichtingen opnieuw te bepalen. Deels betreft het klanten die door medische problematiek voor kortere of langere tijd niet plaatsbaar zijn, maar ook alleenstaande ouders die geen arbeidsverplichtingen hebben ivm de zorg voor kleine kinderen.

Categorie Grijs

Deze personen zijn duurzaam niet plaatsbaar op de arbeidsmarkt op basis van een medisch onderzoek.

Werk.kom en re-integratieactiviteiten

Maatregel 3: Training empowerment

Per oktober 2015 start de training Empowerment met in totaal 8 groepen van 15 personen in 8 dagdelen om de klanten in beweging te brengen richting werk. In totaal gaat het hierbij dus om 120 klanten. Deze training start om de 2 maanden met een nieuwe groep totdat de groene groep compleet is doorlopen.

Maatregel 4: Inzet Werk.kom als Werkgever Service Punt

Werk.kom is het Werkgever Service Punt binnen de Arbeidsmarkt regio Midden Limburg West voor de gemeenten Nederweert, Weert de Risse en het UWV. Binnen dit samenwerkingsverband worden alle klanten die doorverwezen zijn voor bemiddeling / detachering naar een arbeidsplek vanuit de gemeenten, de Risse of het UWV bemiddeld. Vanuit de gemeenten is dit jaar een target vastgezet van 140 plaatsingen op de arbeidsmarkt. Voor het UWV geldt een target van 380 plaatsingen voor Midden Limburg uit de doelgroep WW, Wia, Wajong en Wao.

Werk.kom is aangesloten bij Konnekt'os. Konnekt'os, het MVO-platform van Risse Groep, is een business netwerk voor ondernemers die zich onderscheiden in de regio. Het is een samenwerkingsverband van werkgevers en ondernemers die de kracht van maatschappelijk verantwoord ondernemen inzetten voor sociaal economische groei. Partners van Konnekt'os bieden kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ze ontmoeten elkaar tijdens diverse evenementen waar ze kennis en inspiratie opdoen op het gebied van MVO, stellen hun netwerk open én creëren waarde met en voor elkaar. Het partnerschap van Konnekt'os staat open voor alle werkgevers en ondernemers in (westelijk) Midden-Limburg met MVO-ambities.

Een mooi voorbeeld hierin is VDL. Gemeente Weert heeft gezamenlijk met Werk.kom zwaar ingezet op plaatsingen bij VDL in Born. In totaal hebben 190 participatiewetters een voorlichting gehad waarvan er 80 zijn aangemeld bij VDL. Na een periode van 4 maanden intensief trainen en inwerken gaan er zeer waarschijnlijk rond de 22 personen starten bij VDL.

Maatregel 5: creëren No-risk polis voor werkgevers

Gelet op het ontbreken van een No-risk polis voor werkgevers voor cliënten die niet voldoen aan de criteria voor het garantiebannen register hebben we separaat een no-risk optie ingebouwd om de werkgevers optimaal te faciliteren.

Maatregel 6: social return

Het goed inbedden van social return binnen de organisatie biedt een kans voor bijstandsgerechtigden. Hetzij een baan, hetzij het opdoen van werkervaring. Bij de gemeente Weert is één persoon verantwoordelijk gemaakt voor het optimaal benutten van social return.

Maatregel 7: parttime werkenden meer uren (2016)

Weert kent relatief gezien veel part-time werkenden in de bijstand. Projectmatig zal deze groep worden 'opgepakt' door Werk.kom en wordt in overleg met de werkgever bekeken of verdere uitbreiding van uren, eventueel door slimme inzet van re-integratieinstrumenten tot de mogelijkheden behoort. Waarbij de koppeling met handhaving blijft bestaan.

Maatregel 8: bevorderen zelfstandig ondernemersschap (2016)

Het aantal mensen dat uitstroomt uit de bijstand door zelfstandig ondernemersschap blijft de laatste jaren achter. In 2017 starten we met meer mogelijkheden voor werklozen om ook als kleine zelfstandige iets bij te kunnen verdienen.

Handhaving

Het team handhaving heeft twee hoofdtaken:

Voorkomen van instroom door de frontoffice te ondersteunen bij de aanvraagprocedure om een uitkering en preventie. Daarnaast voeren zij themacontroles uit om oneigenlijk gebruik van uitkeringsgelden op te sporen.

Maatregel 9: Themacontrole bedrijfsactiviteiten

Deze themacontrole richt zich op klanten met een uitkering die staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel of dit recentelijk waren. En op klanten die bij de Belastingdienst bekend zijn met

bedrijfsactiviteiten. In termen van regelovertreding richt deze themacontrole zich op het niet naleven van de plicht verworven inkomsten uit bedrijfsactiviteiten (volledig) te melden.

Maatregel 10: Themacontrole derde geldstroom

Deze themacontrole richt zich op klanten met een PW/IOAW/IOAZ uitkering waarbij onevenredig veel gelden worden ingehouden t.b.v. aflossing schulden waardoor er (te) weinig uitkering resteert voor levensonderhoud.

In termen van regelovertreding richt deze themacontrole zich op: het nalaten juiste gegevens te verstrekken die van invloed kunnen zijn op het recht op bijstand. Mogelijke zwarte inkomsten / vermogen = derde geldstroom.

Maatregel 11: Vermogen

Deze themacontrole richt zich op klanten met een PW/IOAW/ IOAZ uitkering met een (tijdelijke) vrijstelling van de arbeidsverplichting en die in het bezit zijn van een dieselauto.

In termen van regelovertreding richt deze themacontrole zich op het ontduiken c.q. frustreren van de verplichting arbeid in dienstbetrekking te aanvaarden, het niet melden van (zwarte) inkomsten dan wel vermogen.

Bijlage 3:

Informatie 2016 gemeenteraad

b&w-
voorstel

Afdeling	: Werk, Inkomen en Zorg	B&W-voorstel: BW-010005
Naam opsteller voorstel	: Lambers, Maartje (575 887)	Zaaknummer JOIN: Z/16/029165
Portefeuillehouder	: H.A. (Mamie) Litjens	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Wensen en bedenkingen over de analyse en ingezette maatregelen ten behoeve van tekortreductie Bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten (BUIG budget)

Voorstel

- In te stemmen met de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die genomen worden, dan wel worden overwogen, om tot tekortreductie te komen.
- De raad te verzoeken hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken over de analyse en de maatregelen die worden genomen, dan wel overwogen, om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen.

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2015 wordt het landelijke macro BUIG-budget via een nieuw model verdeeld. Dit heeft er toe geleid dat het BUIG-budget voor onze gemeente in 2016 € 1,1 miljoen lager is dan de verwachte uitgaven in 2016.

Het BUIG-budget is bedoeld om alle uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. Het budget is niet geoormerkt en de financiële en beleidsmatige verantwoordelijkheid ligt bij gemeenten. Een gemeente mag een overschot op het budget vrij besteden maar moet een tekort op het budget in beginsel ook zelf opvangen.

Nieuw verdeelmodel

Bij de ontwikkeling van de verdeelsystematiek zijn diverse modellen onderzocht. Uiteindelijk is gekozen voor het multiniveaumodel. Dit model is ontwikkeld door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Volgens het SCP biedt dit model de best mogelijke benadering van de noodzakelijke bijstandskosten die één gemeente moet maken, gegeven

Weert, 06-10-2016 De directeur	S	B	W	W	W	W
			HL	FVE	PS	GG
	akkoord					
	bespreken					

Soort besluit: Besluit college
Vergadering B&W van 11-10-2016

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.:

10-10-16

Nummer:

8

De secretaris

Totaal aantal pagina's: 3
Pagina 1

de specifieke kenmerken van een gemeente. Net als veel andere gemeenten waren wij voorstander van een ander verdeelmodel. Desondanks is door het ministerie gekozen voor het multiniveaumodel van het SCP. De objectieve meetfactoren die SCP gebruikt om de omvang van het aantal huishoudens in de Participatiewet te berekenen zijn niet tot nauwelijks beïnvloedbaar door de gemeente. Dit roept ook direct de vraag op of de gekozen methodiek de werkelijkheid goed benadert. Met name de G32 gemeenten zijn in gesprek met het Ministerie van SZW en de VNG om de methodiek aan te passen, zodat deze beter aansluit bij de realiteit van gemeenten.

Herverdeeleffecten

Om de herverdeeleffecten die gepaard gaan met de overgang naar een nieuw model te beperken en de financiële gevolgen voor de gemeente beheersbaar te houden, is besloten tot een overgangsregeling (zogenaamde vangnetregeling) voor het jaar 2015 en 2016. De overgangsregeling behelst dat het landelijk beschikbare budget gedeeltelijk op basis van het nieuwe model en gedeeltelijk op basis van de uitgaven in het verleden worden verdeeld.

Vangnetregeling

Om aanspraak te kunnen maken op de vangnetregeling dient een globale analyse te worden gemaakt van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren. Daarnaast dient het college de raad inzicht te geven in de maatregelen die het college wil nemen of overweegt om tot tekortreductie te komen. De raad dient haar wensen en bedenkingen, indien van toepassing, ten aanzien van de analyse en de voorgenoemde maatregelen kenbaar te maken.

In de bijlage 'Analyse en maatregelen' worden de maatregelen geschetst die uw college heeft genomen en voornemens is te nemen, dan wel overweegt, om te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget. Met deze maatregelen trachten wij het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud in toom te houden. De maatregelen hebben als doel de kosten te reduceren. Door alle landelijke ontwikkelingen die ook gelden voor Weert is dit niet gelukt. In het kader van 'kiezen met visie' is de ambitie gesteld om € 200.000 te bezuinigen maar deze ambitie is met name door de instroom van statushouders stevig onder druk gezet. Het aantal bijstandsgerechtigden laat landelijk een stijging zien en zo ook in Weert. De stijging van het aantal bijstandsgerechtigden is deels te verklaren door de komst van asielzoekers maar ook de aanscherping van de Wajong en een verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast is er nog steeds een grote doorstroom van werklozen vanuit de Werkloosheidswet (WW) en is er door de komst van de nieuwe Wet werk en Zekerheid vanaf 2016 sprake van een snellere doorstroom van WW naar bijstand. Een andere oorzaak kan gevonden worden door de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Aan de onderkant van de arbeidsmarkt bestaat de werkgelegenheid steeds vaker uit parttime en tijdelijk werk. Een groeiende groep heeft bijstand als aanvulling op onregelmatige en lage inkomsten. Door al deze landelijke ontwikkelingen is er ook in onze gemeente sprake van meer instroom naar bijstand.

De aanvraag 2015 voor de vangnetregeling heeft geresulteerd in een vangnetuitkering van € 669.034 voor onze gemeente. We schatten in dat er in 2016 een tekort van 1,1 miljoen ontstaat. We ontvangen in 2016 € 12,6 miljoen voor de bijstandsuitkeringen, maar verwachten circa € 13,8 uit te geven.

Beoogd effect/doel

Het instemmen met de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van het tekort op het BUIG-budget alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen en de raad te vragen om wensen en bedenkingen.

Argumenten

1. *Er is ingestemd met de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen.*
2. *Het vragen van wensen en bedenkingen aan de Raad over de analyse en genomen dan wel overwogen maatregelen.*

Kanttekeningen en risico's

Zie bijlage: 'analyse en maatregelen'

Financiële gevolgen

Het aanspraak kunnen maken op een vangnetregeling als tegemoetkoming op het tekort van het BUIG-budget. De aanvraag over het jaar 2015 heeft geresulteerd in een vangnetuitkering van € 669.034 voor onze gemeente.

Uitvoering/evaluatie

De raad wordt geïnformeerd over de uitslag van de aanvraag via de reguliere financiële rapportagecyclus of een raadsinformatiebrief.

Communicatie/participatie

Voor 15 augustus 2017 zal een aanvraag worden ingediend voor een vangnetuitkering 2016. Ten behoeve van deze aanvraag zal dit besluit inclusief de bijlagen, alsmede de wensen en bedenkingen van de raad, worden meegezonden.

Overleg gevoerd met

Intern:

- Kees Joosten afdelingshoofd WIZ
- Leny Vestjens, financieel medewerker WIZ
- Raymond Blondel, senior beleidsadviseur

Extern:

- Divosa (www.divosa.nl 'aanvraag vangnetuitkering 2015')

Bijlagen ①

- Document: 'Analyse en maatregelen'

Vergadering Gemeenteraad van 23-11-2016

Afdeling : Werk, Inkomen en Zorgverlening

Naam opsteller voorstel : Lambers, Maartje

Portefeuillehouder : H.A. (Harrie) Litjens

Raadsvoorstel:

RAD-001335

Zaaknummer JOIN:

Z/16/029165

Agendapunt:

11

Onderwerp

Inbrengen wensen en bedenkingen omtrent de analyse en de ingezette maatregelen ten behoeve van een tekortreductie op de bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten (BUIG-budget).

Voorstel

1. Kennis te nemen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die genomen worden, dan wel worden overwogen, om tot tekortreductie te komen.
2. De raad te verzoeken hun wensen en bedenkingen over de analyse en de maatregelen die worden genomen, dan wel overwogen, om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen kenbaar te maken.

Inleiding

Met ingang van 1 januari 2015 wordt het landelijke macro BUIG-budget (bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening voor gemeenten) – budget via een nieuw model verdeeld. Dit heeft ertoe geleid dat het BUIG- budget voor onze gemeente in 2016 € 1,1 miljoen lager is dan de verwachte uitgaven in 2016.

Het BUIG-budget is bedoeld om alle uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. Het budget is niet geormerkt en de financiële en beleidsmatige verantwoordelijkheid ligt bij gemeenten. Een gemeente mag een overschot op het budget vrij besteden maar moet een tekort op het budget in beginsel ook zelf opvangen.

Nieuw verdeelmodel

Bij de ontwikkeling van de verdeelsystematiek zijn diverse modellen onderzocht. Uiteindelijk is gekozen voor het multiniveaumodel. Dit model is ontwikkeld door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Volgens het SCP biedt dit model de best mogelijke benadering van de noodzakelijke bijstandskosten die een gemeente moet maken, gegeven de specifieke kenmerken van een gemeente. Net als veel andere gemeenten waren wij voorstander van een ander verdeelmodel. Desondanks is door het ministerie gekozen voor het multiniveaumodel van het SCP. De objectieve meetfactoren die SCP gebruikt om de omvang van het aantal huishoudens in de Participatiewet te berekenen zijn niet tot nauwelijks beïnvloedbaar door de gemeente. Dit roept ook direct de vraag op of de gekozen methodiek de werkelijkheid goed benaderd. Met name de G32 gemeenten zijn in gesprek met het Ministerie van SZW en de VNG om de methodiek aan te passen, zodat deze beter aansluit bij de realiteit van gemeenten.

Herverdeeleffecten

Om de herverdeeleffecten die gepaard gaan met de overgang naar een nieuw model te beperken en de financiële gevolgen voor de gemeente beheersbaar te houden, is besloten tot een overgangsregeling (zogenaamde vangnetregeling) voor het jaar 2015 en 2016. De overgangsregeling behelst dat het landelijk beschikbare budget gedeeltelijk op basis van het nieuwe model en gedeeltelijk op basis van de uitgaven in het verleden worden verdeeld. De aanvraag 2015 voor deze vangnetregeling heeft geresulteerd een vangnetuitkering van € 669.034 voor onze gemeente.

We schatten in dat er in 2016 een tekort van 1,1 miljoen ontstaat. We ontvangen in 2016 € 12,6 miljoen voor de bijstandsuitkeringen, maar verwachten circa € 13,8 uit te geven.

Om aanspraak te kunnen maken op de vangnetregeling dient een globale analyse te worden gemaakt van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren. Daarnaast dient het college de raad inzicht te geven in de maatregelen die het college wil nemen of overweegt om tot tekortreductie te komen. De raad dient haar wensen en bedenkingen, indien van toepassing, ten aanzien van de analyse en de voorgenomen maatregelen kenbaar te maken.

In de bijlage 'Analyse en maatregelen' worden de maatregelen geschetst die uw college heeft genomen en voornemens is te nemen, dan wel overweegt, om te komen tot een tekortreductie op het BUIG-budget. Met deze maatregelen trachten wij het aantal huishoudens dat afhankelijk is van een gemeentelijke uitkering voor levensonderhoud in toom te houden. De maatregelen hebben als doel de kosten te reduceren. Door alle landelijke ontwikkelingen die ook gelden voor Weert is dit niet gelukt. In het kader van 'kiezen met visie' is de ambitie gesteld om € 200.000 te bezuinigen maar deze ambitie is met name door de instroom van statushouders stevig onder druk gezet. Het aantal bijstandsgerechtigden laat landelijk een stijging zien en zo ook in Weert. De stijging van het aantal bijstandsgerechtigden is deels te verklaren door de komst van asielzoekers maar ook de aanscherping van de Wajong en een verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarnaast is er nog steeds een grote doorstroom van werklozen vanuit de Werkloosheidswet (WW) en is er door de komst van de nieuwe Wet werk en Zekerheid vanaf 2016 sprake van een snellere doorstroom van WW naar bijstand. Een andere oorzaak kan gevonden worden door de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Aan de onderkant van de arbeidsmarkt bestaat de werkgelegenheid steeds vaker uit parttime en tijdelijk werk. Een groeiende groep heeft bijstand als aanvulling op onregelmatige en lage inkomsten. Door al deze landelijke ontwikkelingen is er ook in onze gemeente sprake van meer instroom naar bijstand.

Beoogd effect/doel

Het kennismaken van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van het tekort op het BUIG-budget alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen en het eventueel kenbaar maken van wensen en bedenkingen.

Argumenten

1. *Er is kennis genomen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die worden genomen, dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen.*
2. *Het aangeven van wensen en bedenkingen over de analyse en genomen dan wel overwogen maatregelen.*

Kanttelingen en risico's

Niet van toepassing

Financiële gevolgen

Zie bijlage: 'analyse en maatregelen'

Uitvoering/evaluatie

De raad wordt geïnformeerd over uitslag van de aanvraag via de reguliere financiële rapportagecyclus of een raadsinformatiebrief.

Communicatie/participatie

Voor 15 augustus 2017 zal een aanvraag worden ingediend voor een vangnetuitkering 2016. Ten behoeve van deze aanvraag zal dit besluit inclusief de bijlagen, alsmede de wensen en bedenkingen van de raad, worden meegezonden.

Advies raadscommissie

Bedrijfsvoering en inwoners (BV- en inwoners IW) is:
(BV-IW) >

- ♦ voorstel rijp voor behandeling in de raad;
agenderen als hamerstuk.

Bijlagen

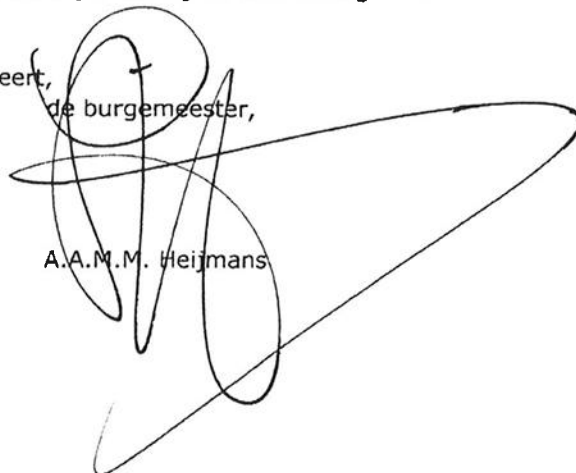
Het document 'Analyse en maatregelen.'

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,
de secretaris,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans

Bijlage 4:

Opvattingen gemeenteraad

Nummer raadsvoorstel: RAD-001335

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 11-10-2016;

besluit:

1. Kennisnemen van de analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort en de verwachte ontwikkelingen van dat tekort op het BUIG-budget, alsmede de maatregelen die genomen worden, dan wel worden overwogen, om tot tekortreductie te komen.
2. Uw wensen en bedenkingen over de analyse en de maatregelen die worden genomen, dan wel overwogen, om tot tekortreductie op het BUIG-budget te komen.

Naar aanleiding van het collegevoorstel is in de openbare vergadering van 23 november 2016 als volgt besloten:

De raad besluit niet tot het uitbrengen van wensen en/of bedenkingen. Het voorstel wordt zonder hoofdelijke stemming aanvaard.

De griffier,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

De voorzitter,

A.A.M.M. Heijmans

Bijlage 5:

**Resultaten ten aanzien van de genomen
maatregelen 2016**

Resultaten ten aanzien van de genomen maatregelen 2016

Om te komen tot een reductie van het tekort op het BUIG – budget heeft de gemeente Weert een aantal maatregelen ingezet. Er is ingezet op twee sporen namelijk het beperken van de instroom (uitkeringsafhankelijkheid) en het bevorderen van de uitstroom (uitkeringsonafhankelijkheid).

Er zijn 12 maatregelen genomen over de periode 2016-2017 om de ambitie van tekortreductie te behalen. Er zijn 2 maatregelen die betrekking hebben op het beperken van de instroom en de overige 10 maatregelen op het bevorderen van de uitstroom. Hieronder zal een toelichting plaatsvinden op de tot nu toe behaalde resultaten. Deze resultaten zijn onder andere vastgelegd in evaluaties en jaarverslagen.

Maatregel 1 Intake aanvraag en levensonderhoud en WW

In samenwerking met consultants van de afdeling WIZ, gemeente Nederweert en Werk.Kom¹ is een programma ingericht. Dit houdt in dat potentiële uitkeringsgerechtigden in groepsvorm worden voorgelicht over hun rechten en plichten. Zij starten direct met het re-integratieprogramma inclusief werkcomponent. Dit blijkt een succesvolle aanpak en in een aantal gevallen heeft dit geleid tot betaald werk voordat er een uitkering werd toegekend.

Voor de overige kandidaten betekende dit dat ze direct geactiveerd werden wat de weg naar werk korter maakte. Het aantal aanvragen voor levensonderhoud is in de loop van 2016 afgenomen. Gedurende 2016 is daarom ook besloten om bovenstaand proces individueel in te zetten voor potentiële uitkeringsgerechtigden. Daarom is in samenwerking met het UWV, gemeente Weert (afdeling WIZ) en Werk.Kom aan mensen die nog maximaal 6 maanden recht hebben op een WW-uitkering een training aangeboden. Het doel van deze trainingen is het voorkomen van instroom in de Participatiewet. Het is een succesvol initiatief dat wordt voortgezet.

Uit cijfers blijkt dat de instroom in een bijstandsuitkering hierdoor aanzienlijk is teruggedrongen. In 2016 is bij 28 deelnemers deze training ingezet, hiervan zijn 14 personen bemiddeld naar werk, hebben 3 personen een maatregel ontvangen van het UWV en zijn er uiteindelijk 4 personen ingestroomd in een bijstandsuitkering vanuit een WW-uitkering. Van de 28 deelnemers bleken 7 personen geen recht te hebben op uitkering levensonderhoud, maar zijn zij wel bemiddeld naar een baan. Het initiatief wordt voortgezet.

Maatregel 2: intensivering handhaving

Aan de poort wordt nadrukkelijk gekeken of mensen recht hebben op een uitkering levensonderhoud. Door aan de voorkant een goede voorlichting te geven over de rechten en plichten die bij een uitkering levensonderhoud komen kijken is het aantal meldingen fors teruggelopen van ruim 1.000 naar ruim 700.

Maatregel 3 training empowerment

Met ingang van oktober 2015 is de training Empowerment, nu genaamd 'Aan het stuur', gestart. De training 'Aan het stuur' is gericht op deelnemers met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. In 2016 is deze training voortgezet. Hieronder staan de resultaten van de training.

---

¹ Werk.Kom is onder andere het arbeidsintegratiebedrijf van de gemeente Weert. Het zorgt voor bemiddeling van werkzoekenden met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk dat aansluit bij de vraag van werkgevers.

De resultaten van de 7 trainingen 'Aan het stuur' in 2016:

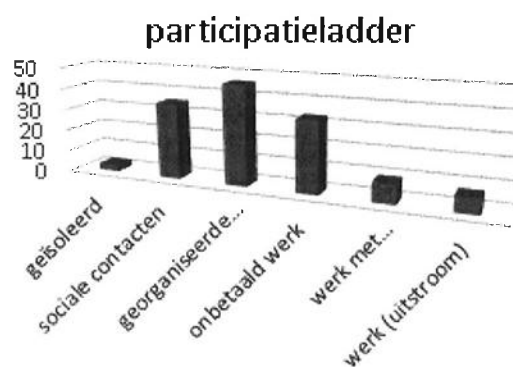
aantal gestarte deelnemers	deelnemers naar werk.kom	deelnemers naar vrijw.werk	deelnemers naar WMO traject	deelnemers (nog) geen activering	deelnemers aan het werk
14	7	2	1	4	0
15	5	3	3	1	3
12	6	0	1	4	0
11	4	4			
14	2			1	2
7	2	2		3	
11	3	7			1
84	29	18	5	13	6

Klanten die door een lange afstand tot de arbeidsmarkt nog niet doorverwezen kunnen worden naar Werk.Kom, worden ondersteund door consultants Activering & Werk door middel van intensieve individuele begeleiding en/of groepsgewijze trainingen van 8 tot 10 bijeenkomsten. De trainingen zijn gericht op participatie en hebben als doel mensen in beweging te krijgen zodat ze bemiddelbaar zijn naar werk of een andere vorm van participatie. Aan deze trainingen hebben 133 bijstandsgerechtigden deelgenomen. De basis van de methodische aanpak was gebaseerd op drie pijlers: autonomie ('je eigen keuzes maken'), competentie ('zelf aan je ontwikkeling kunnen werken') en betrokkenheid ('ergens bij horen en je gerespecteerd voelen'). Na de training heeft 70% van de deelnemers, die meestal starten vanuit trede 1 of 2, minimaal één stap op de participatieladder gemaakt.

Naar trede participatieladder:

Trede 1	geïsoleerd	3	71%
Trede 2	sociale contacten	35	
Trede 3	georganiseerde activiteiten	46	
Trede 4	onbetaald werk	33	
Trede 5	werk met ondersteuning	10	
Trede 6	werk (uitstroom)	6	

133

Ruim 40% van de deelnemers maakte een stap naar een traject arbeidsbemiddeling, waarvan 28% vervolgens ook daadwerkelijk is uitgestroomd naar regulier of gesubsidieerd werk.

Maatregel 4 inzet Werk.Kom als Werkgever Service Punt

Werk.Kom is het Werkgever Service Punt binnen de Arbeidsmarkt regio Midden Limburg West voor de gemeenten Nederweert, Weert De Risse en het UWV. Binnen dit samenwerkingsverband worden alle klanten die doorverwezen zijn voor bemiddeling/detachering naar een arbeidsplek vanuit de gemeenten, De Risse of het UWV bemiddeld. Vanuit de gemeenten (Nederweert en Weert) is in 2016 een target vastgesteld van 150 plaatsingen op de arbeidsmarkt.

Fulltime en parttime plaatsingen op de arbeidsmarkt

In 2016 zijn er 170 plaatsingen op de arbeidsmarkt gerealiseerd. Hiervan hebben 112 mensen een fulltime dienstverband gekregen en 58 mensen een parttime dienstverband. Parttime werken is vaak een opstap naar fulltime arbeid. Daarnaast zijn 26 niet-uitkeringsgerechtigden (Nuggers), waarvan 15 kwetsbare jongeren, aan een baan geholpen.

Een voorbeeld van een succesvol project is VDL Nedcar. Bij VDL Nedcar is nieuwe productie opgestart en bestaande productie uitgebreid. Hierdoor heeft het bedrijf een opschaling van 1.500 medewerkers. De regio Weert – Nederweert heeft hier een prominente rol in gespeeld door gebruik te maken van een vooruitstrevende aanpak in nauwe samenwerking met de projectgroep van VDL Nedcar en Werk.Kom. Vanuit Weert zijn in 2016 ongeveer 200 mensen naar de voorlichting geweest, hiervan zijn er 86 aangemeld bij VDL Nedcar. Na een testdag zijn er 45 personen gestart met een proefplaatsing en hebben uiteindelijk 23 klanten een arbeidscontract gekregen.

Vergeleken met andere gemeenten is de duurzaamheid van de uitstroom in de gemeente Weert hoog. De benchmark 2016 van Divosa laat zien dat in de gemeente Weert 83% van de uitgestroomde personen na 30 maanden nog steeds aan het werk zijn. In de benchmark is dit 67%.

Beëindiging uitkering gemeente Weert

Er zijn in 2016 in totaal 326 uitkering beëindigd. Redenen voor deze beëindigingen waren o.a. arbeid in dienstbetrekking (112), aangaan relatie (18), verhuizing naar een andere gemeente of buitenland (34) of het aanvangen van een studie (7). Daarnaast zijn er 58 uitkeringen gedeeltelijke beëindigd.

Maatregel 5 creëren No-risk polis voor werkgevers

Gelet op het ontbreken van een no-risk polis voor werkgevers voor personen met een uitkering in het kader van de Participatiewet, die niet voldoen aan de criteria voor het garantiebanenregister, is er een werkgeversconstructie toegepast ten behoeve van deze medewerkers. Deze is ter dekking van mogelijke ziektekosten en kosten ten gevolge van arbeidsongeschiktheid.

Maatregel 6 social return

Bij de gemeente Weert is één persoon verantwoordelijk gemaakt voor het optimaal benutten van social return.

Maatregel 7: parttime werkenden meer uren

In 2016 en 2017 wordt er projectmatig gekeken of parttime werkenden meer uren kunnen krijgen, mogelijk met inzet van re-integratie instrumenten. Dit onderzoek loopt nog.

Maatregel 8 bevorderen zelfstandig ondernemerschap

Met ingang van 1 januari 2017 zijn er nieuwe beleidsregels ingegaan die het voor mensen met een uitkering van de Participatiewet mogelijk maken om een parttime zelfstandige onderneming op te zetten. De beleidsregels voorkomen misbruik en andere risico's in de vorm van onder andere oneerlijke concurrentie met gevestigde of startende zelfstandigen. Daar staat de zorgplicht van de

gemeente, om voor een aanzuigende werking te zorgen door ruimhartigere toepassing van ondernemen in de Participatiewet, tegenover.

Op dit moment is één bijstandsgerechtigden bezig in het kader van parttime ondernemen en lopen er drie aanvragen.

Maatregel 9 themacontrole bedrijfsactiviteiten

Deze themacontrole richt zich op klanten met een uitkering die staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel of dit recentelijk waren en op klanten die bij de Belastingdienst bekend zijn met bedrijfsactiviteiten. Hierbij wordt er gekeken naar de niet naleving van de plicht om verworven inkomsten uit bedrijfsactiviteiten (volledig) te melden.

Maatregel 10 themacontrole derde geldstroom

Deze themacontrole richt zich op klanten waarbij onevenredig veel gelden worden ingehouden op de uitkering voor aflossing van schulden waardoor er te weinig uitkering resteert voor levensonderhoud en er mogelijk sprake zou kunnen zijn van een schending van de inlichtingenplicht wegens het niet melden van (zwarte) inkomsten. Deze themacontrole dient nog opgestart te worden door het team handhaving.

Maatregel 11 vermogen en zwarte inkomsten

Deze maatregel richt zich op een controle bij klanten met een uitkering in het kader van de PW, IOAW en IOAZ met een (tijdelijke) vrijstelling van de arbeidsverplichting en die in het bezit zijn van een dieselauto.² Er zou mogelijk sprake kunnen zijn van een schending van de inlichtingenplicht wegens het niet melden van (zwarte) inkomsten dan wel het ontduiken c.q. frustreren van de arbeidsverplichting. Deze themacontrole dient nog te worden opgestart door het team handhaving.

Maatregel 12 themacontrole alleenstaanden

In 2016 werd de extra themacontrole alleenstaanden in de leeftijd van 18 tot 50 jaar uitgevoerd. Dit is de groep waar een verhoogd risico ligt op domicilie- en/of samenlevingsfraude.

De resultaten van de themacontrole zijn:

Deelnemers (rechtmatigheid)	32
Ongewijzigd voorzetten	30
Waarschuwing	1
Beëindiging zonder terugvordering	2

---

² Er is gekozen voor klanten met een dieselauto, om dat men over het algemeen enkel een dieselauto rijdt als men veel kilometers maakt.